

Schuilplaats

juni 2010, nr. 2

Nieuws

In dit nummer:

- Crisis met je ouders
- Terugblik hulpverlener
- Tips in de relatie tussen ouders en kinderen
- Nico van der Voet aan het woord
- Koninklijke onderscheiding en wisseling

Crisis met je ouders

**“Verwekt uw kinderen
niet tot toorn”**

Marieke zocht hulp bij Stichting Schuilplaats en leerde het verdriet over haar jeugd achter zich te laten. Zo kon ze met haar eigen gezin een nieuw leven opbouwen in geloof.

Marieke was 14 jaar toen ze samen met haar 12 jaar oudere broer een vreselijke ontdekking deed. Haar ouders hadden op naam van haar broer en, naar later bleek, ook op die van haar, schulden gemaakt. “Toen ik in de puberteit kwam merkte ik steeds vaker dat er iets niet klopte in ons gezin. Van de zes kinderen die mijn ouders kregen, deden ze tegen een aantal heel lelijk. Er was tweedracht in het gezin.” “Ik zag dat mijn broer, die van ons allen het meest goedmoedig was, door mijn ouders gepest en gekleineerd werd. Ze zeiden regelmatig dat hij te dom of stom voor iets was. Hij werkte al bijna tien jaar maar mocht van mijn ouders niet zelf over zijn geld beschikken. Zij beheerden zijn rekening en hadden zijn bankpas in hun bezit. Als jong meisje had ik het altijd heel gewoon gevonden dat er veel en goed eten in huis was. Als het vlees niet bij de kwaliteitsslager was gekocht dan werd mijn vader boos en begon hij te schelden. Mijn moeder hilde vaak tijdens het eten en het klaarmaken ervan.

>> Toen ik ouder werd ging ik begrijpen dat de luxe die mijn vader eiste, met zijn inkomen eigenlijk helemaal niet haalbaar was. We leefden boven onze stand.” Ze vervolgt met enige schroom: “Wat mij altijd al opviel was dat mijn moeder de post zo snel mogelijk in handen wilde krijgen. Later merkte ik dat bankafschriften van mij en mijn broer werden achter gehouden. Op zeker moment toen mijn ouders weg waren, gingen mijn broer en ik op zoek naar onze bankgegevens en ontdekten wat er aan de hand was. Het bleek dat ze van onze rekeningen regelmatig persoonlijke uitgaven deden waardoor wij in de schulden terecht kwamen. Zo ben ik wel eens gebeld door een kledingwinkel die tevergeefs geprobeerd had geld af te schrijven van mijn bankrekening. De aankoop betrof een rok in de maat van mijn moeder. Je begrijp dat ik mij vreselijk schaamde.”

“Je moet je als ouders dus wel eerbaar opstellen om geëerd te kunnen worden.”

Bidden

“Ik denk achteraf dat mijn ouders door mijn broer te kleineren hebben willen voorkomen dat hij het huis uit zou gaan en zijn inkomsten niet meer beschikbaar zouden zijn voor het gezin. Doordat ik en één van mijn vier zussen zijn partij koos, viel ons hetzelfde lot ten deel als mijn broer. We werden gekleineerd door mijn ouders. Ik

kreeg daardoor een negatief zelfbeeld, was erg onzeker en niet tevreden met mijzelf. Ik merkte ook dat ik niet functioneerde zoals mijn leeftijdsgenoten.” Ze valt een tijdje stil als ze terug denkt aan die moeilijke jaren. “Vanaf mijn achttiende, ik volgde toen de opleiding IG verzorgende, ben ik verschillende malen van huis weggelopen. Ik trok dan onder andere tijdelijk bij mijn zus in die al uit huis was. Maar ik ben iemand die het graag goed wil hebben met iedereen, dus ging ik steeds weer terug om het te proberen. Als ik met mijn ouders sprak over wat ze hadden gedaan, dan zeiden ze alleen dat ik veel geld kostte en dat ze altijd naar eer en geweten gehandeld hadden. Dat kon en kan ik me niet voorstellen want ik vind dat ze mij in mijn jeugd misvormd hebben in plaats van gevormd. Wat heb ik in die tijd vaak op mijn kamertje zitten huilen en bidden.”

In deze donkere periode zocht ze op advies van haar broer contact met het Diaconaal Maatschappelijk Werk (DMW) van Stichting Schuilplaats. Marieke: “Ik was op mijn 18de gewoon al levensmoe. Ik wilde niet meer leven. Ik zag geen toekomst meer en dacht dat er niemand zou zijn die met mij samen wilde leven. Met hulp van DMW ben ik sterker geworden. Mijn geloofsleven groeide in deze periode. Mijn ogen werden geopend voor een levende God die Zijn handen naar me uitstak en zei: ‘Kind, alle moeite en zorg zal ik met jou dragen’. Op het gebed kreeg ik verkering met een zorgzame jongen die naar me wilde luisteren en er voor me was.”

Gebod en verwachting

Inmiddels is Marieke al weer twee jaar getrouwd met deze jongen, die zij bij haar kerkelijke gemeente leerde

kennen. Samen hebben ze een zoontje van tien maanden. “Toch was de eerste periode van ons huwelijk voor mij nog niet eenvoudig. Ik worstelde met het gebod ‘Eert uw vader en uw moeder’ en bemerkte dat ik nog altijd een stukje groei naar volwassenheid miste. Daarom zocht ik opnieuw begeleiding bij DMW. Ditmaal werd ik begeleid door een vrouw en dat vond ik prettiger omdat ik makkelijker over mijn gevoelens kan praten. Bijvoorbeeld over wat het betekent om kind te zijn en zelf moeder te worden. Wat mag je verwachten van jezelf als ouder en kind.” De hulpverlener liet mij inzien dat ik niet een te hard oordeel over mijzelf moet vellen wat betreft de kritiek

die ik op mijn ouders heb. In de Bijbel staat niet alleen het gebod Eert uw vader en uw moeder. Ook spreekt de Heere over de opdracht aan ouders dat zij hun kinderen niet moeten verwekken tot toorn. Je moet je als ouders dus wel eerbaar opstellen om geëerd te kunnen worden. Dankzij die tekst kon ik verder met mijn leven en ons gezinnetje in wording.”

Volwassen en zelfstandig

“In moeilijke tijden zag ik de maatschappelijk werkster, Marnella Vlasblom, wekelijks; als het wat beter ging één keer in de twee weken. Nu hebben we nog maar af en toe een afspraak om de vinger aan de pols te houden. We bespreken de dingen die op dat moment spelen. Marnella geeft mij ruimte om verdriet te hebben om wat er is gebeurd. Heel belangrijk is ook de hulp van DMW geweest in praktische zin. Samen met onze kerkenraad heeft ze mij geholpen om financieel zelfstandig te worden. De oude bankrekening werd vereffend en afgesloten; een nieuwe werd geopend. Marnella leerde mij geld te pinnen. Ook hielp en helpt ze mij in mijn gedrag ten opzichte van mijn familie en de buitenwereld. De relatie met mijn moeder is niet diepgaand maar we zien elkaar weer regelmatig zowel hier als in het ouderlijk huis. Zo heeft onze zoon twee oma’s en opa’s en zien beiden hem ook opgroeien. Daar ben ik heel blij om.” Ze besluit met een blik op de grote huwelijksfoto boven de eetkamertafel: “Mijn man en ik zijn open en eerlijk. We hebben respect voor elkaar en willen in het dagelijkse leven de christelijke waarden en normen naleven. Onze zoon willen we veel positieve waardering geven. Als hij groter is willen we hem helpen bij zijn groei naar volwassenheid.”

Terugblik hulpverlener

In drie jaar tijd zag ik Marieke ontwikkelen van een onzelfstandige thuiswonende jongere die nog nauwelijks toegekomen was aan eigen identiteitsontwikkeling, tot een zelfstandige vrouw, stabiele echtgenote en liefdevolle moeder.

In deze periode van drie jaar heeft zij tweemaal een begeleidingstraject gehad bij Stichting Schuilplaats. In het eerste traject stonden haar moeilijkheden in de thuissituatie centraal. Met Marieke keek ik naar haar taal van liefde en de taal van liefde van haar ouders zoals deze beschreven zijn door Gary Chapman in zijn boek ‘De 5 talen van liefde van tieners’. Chapman onderscheidt 5 talen van liefde, te weten: lichamelijke aanraking, positieve woorden, tijd en aandacht, cadeaus en dienstbaarheid. Iedere ouder en ieder kind heeft een eerste liefdes-taal: een manier waarop de liefde het beste wordt gesproken en verstaan. Wanneer ouder(s) en kind

taal werd niet gesproken: zij miste positieve woorden. Om deze reden ging zij steeds meer geven aan haar ouders om toch liefde en erkenning te krijgen in positieve woorden. Uiteindelijk leidde dit tot parentificatie. Hiermee worden gezinsomstandigheden bedoeld waarin het kind verantwoordelijk wordt voor het welbevinden van de ouders. Dit hoeft niet te leiden tot zorgelijke situaties, maar wanneer het kind hiervoor geen erkenning krijgt kan het desastreus zijn. Marieke ging heel ver in deze zorg voor haar ouders. Haar eigen wensen en verlangens zette zij opzij en koos bijvoorbeeld voor een andere studie om aan de wens van haar ouders tegemoet te komen. De erkenning bleef echter uit. In het hulpverleningstraject heeft ze hiervoor de gemiste erkenning gekregen. Daarnaast is er niet alleen aandacht geweest voor het gemis (schades) maar juist ook hoe Marieke dit gemis heeft omgebogen tot een kracht (schat). Haar crisis werd

uiteindelijk een kans. Na haar huwelijk kwam Marieke in een nieuwe levensfase en in de nieuwe rol van echtgenote en later moeder. Nieuwe fases in het leven en nieuwe rollen geven soms herbeleving van het verleden en vragen om schades en schatten opnieuw te bezien. In Mariekes geval is ‘zorgen voor’ zo’n schat welke gegroeid is uit haar opgelopen schade. Vanuit haar eigen gemis ontwikkelde Marieke zich tot een zorgzame vrouw voor haar man Frans en een liefdevolle moeder. Frans gaf ruimte aan Marieke om te bezien welke plaats haar ouders in de nieuwe levensfase in konden nemen voor haar en hun zoontje. Daarnaast nodigde hij haar uit om niet alleen zorg te geven maar ook zorg te ontvangen. In het gehele traject was er aandacht voor de zorg van God voor haar, haar gezinnetje, maar ook voor haar ouders die ze met Zijn hulp zonder wrok en ‘toorn’ weer een plaats in haar gezinsleven heeft kunnen geven.

Tips in de relatie tussen (volwassen) kinderen en hun ouders.

- Bezie als ouder(s) en kind welke liefdestaal wordt gesproken en of dit dezelfde is. Als dit niet het geval is kan een nieuwe gezamenlijke taal geleerd worden. Het boek ‘De 5 talen van liefde van tieners’ van Gary Chapman kan hierbij helpend zijn.
- Ouders zijn belangrijk als voorbeeldfunctie in de opvoeding op onder andere sociaal-, emotioneel-, financieel -maar ook geestelijk gebied. Gemis aan een goede voorbeeldfunctie in de eigen opvoeding kan leiden tot onvermogen of juist overmatigheid in het geven aan je kinderen van wat er gemist is. Probeer hierin een goede balans te vinden. Het boek ‘Als banden knellen’ van Jaap van der Meiden kan hierbij inzicht geven.
- Wees gericht op hetgeen wat wel goed gaat en probeer dat in de onderlinge relatie te benoemen en uit te bouwen.
- Geef vooral als ouder, maar zo nodig ook als kind, erkenning voor wat er gegeven wordt en voor wie de ander is. Met name ouders kunnen de erkenning en daarmee de stevigheid geven die nodig is voor kinderen om het leven in te stappen en om voldoende vertrouwen op te bouwen en om zich verder te ontwikkelen
- Besef dat een crisis niet per definitie hoeft te leiden tot verwijdering. Crisis met je ouder(s) of met je kind(eren) kan leiden tot bezinning en nieuwe kansen op een gezonde ouder-kind relatie.
- Zoek in je nabije omgeving iemand die je helemaal vertrouwt en waar je, als ouder of kind, je verhaal bij kwijt kunt. Als dit niet lukt leg je vraag dan voor aan een deskundige, bijvoorbeeld een hulpverlener van Stichting Schuilplaats. Zij zijn vanuit hun betrokkenheid een buitenstaander met beroepsgeheim en kunnen objectief meedenken zonder waardeoordeel.

Eert uw vader en uw moeder

Als God de Tien Geboden geeft, neemt Hij het op voor ouders. Kinderen moeten hun ouders eren. Of die kinderen nu klein of volwassen zijn, of die ouders nu lief of minder lief, ziek of gezond, in leven of al overleden zijn, altijd geldt dat we ze hebben te eren.

Bij een geboorte krijgen ouders uit Gods hand een kind. Precies op hetzelfde moment krijgt het kind uit Gods hand een paar ouders. Daarom moeten de ouders zo goed mogelijk voor hun kind zorgen. Paulus zegt in Efeze 6 en Colossenzen 3 dat ouders daarbij geen misbruik van hun macht mogen maken. Ze mogen hun kinderen niet tergen en ontmoedigen. Ouders moeten hun kinderen opvoeden in de geest van Christus. Hun onderwijs en hun vermaningen staan in dat kader. Zij leven de liefde van God voor aan hun kinderen. Daartegenover staat dan wel dat de kinderen, omwille van de Heere, hun ouders moeten eren. God zal dat zegenen.

Belangrijke mensen

Wat is echter eren van ouders? Kort gezegd is het dit: ken je ouders gewicht toe. In eigen woorden is dat: laten je ouders voor jou belangrijke mensen zijn. Dat is niet eens zo moeilijk. Psychologen stellen eenvoudig dat voor iedereen de ouders de belangrijkste mensen uit zijn of haar leven zijn. Zelfs een partner haalt nooit die status die ouders van nature krijgen.

In het vijfde gebod gaat het om de concrete invulling van het 'eren'. Wij laten zien dat we onze ouders belangrijk vinden als we hun opvoeding serieus nemen, hen dankbaar zijn, hen liefhebben, hen gehoorzamen, hen verzorgen als ze ziek en oud zijn, hen een eervolle begrafenis geven, hun nagedachtenis eren. Dat is dus heel wat. 't Is echter ook

weer niet zo bijzonder als je relatie met je ouders goed is. Het wordt pas spannend als ouders doen wat Paulus hen verbiedt: ze maken het leven van hun kinderen onnodig zwaar. Hoe moet het dan?

Bidden

In Romeinen 12:18 staat: houdt, voor zover het van u afhangt, vrede met alle mensen. Dat mag je ook toepassen op het vijfde gebod. Houd je ouders, voor zover het van jou afhangt in ere! Soms zijn ouders er echter zelf de oorzaak van dat het niet lukt zoals God het bedoelt. We kunnen niet gehoorzaam zijn als ze ons manipuleren. We kunnen hun opvoeding niet serieus nemen, als ze ons verwaarloosd hebben. Wij kunnen hen niet verzorgen als ze ons zelf, verbitterd, de deur gewezen hebben. Dan nog blijft staan dat we de mogelijkheden aangrijpen om de relatie met onze ouders te verbeteren. We zijn bereid om hen te vergeven als ze berouw tonen van concrete zonden die ze begaan hebben. We proberen hen te begrijpen als hun gedrag bijvoorbeeld wortels heeft in hun eigen moeilijke jeugd. Soms moeten we – om onszelf psychisch te beschermen – afstand houden van onze ouders. We blijven echter voor hen bidden. De deur blijft op een kier staan.

We doen dat als voor de Heere. We kunnen dat alleen in Zijn kracht.

Nico van der Voet

Koninklijke onderscheiding en wisseling in het Schuilplaatsbestuur

Penningmeester ing. H. E. J. Boon werd recent benoemd tot ridder in de orde van Oranje Nassau. Hij heeft afscheid genomen na 10 jaar lang deel uitgemaakt te hebben van het bestuur van Schuilplaats.

Wij feliciteren en danken de heer Boon voor zijn jarenlange inzet en wensen hem Gods nabijheid toe.

Drs. A. Terlouw heeft zijn functie binnen het bestuur overgenomen. Terlouw is in het dagelijks leven werkzaam als registeraccountant bij PricewaterhouseCoopers (PWC) in Rotterdam en behoort kerkelijk tot de Gereformeerde Gemeente in Nederland. Welkom en een goede en gezegende tijd in het Schuilplaatsbestuur toegewenst.

Colofon

26e jaargang, juni 2010, nr. 2

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Schuilplaats en wordt toegezonden aan donateurs, kerkenraden, maatschappelijke en politieke organisaties en instellingen in de gezondheidszorg.

Redactie

Mevr. E.D. van de Lagemaat
Mevr. H.M. van Dommelen
Dhr. P.J. Versloot

Aan dit nummer werkten verder mee:

Mevr. N.M. Vlasblom-Bulk
Dhr. Drs. N.C. van der Voet

Fotografie

Foto's Istock

Stichting Schuilplaats is een landelijke, interkerkelijke hulpverleningsorganisatie. De hulpverlening is gericht op de behandeling van problemen in de relationele of psychische sfeer en op verwerkingsproblematiek zoals rouw en incest. Stichting Schuilplaats streeft naar samenwerking met andere organisaties.

Het maatschappelijk werk houdt op werkdagen telefonisch spreekuur van 8.30 tot 10.00 uur.

Nalaten

Om Schuilplaats in uw wilsbeschikking op te nemen, dient u de volgende zin te vermelden: "Ik legateer aan Stichting Schuilplaats te Veenendaal een bedrag van € ... om te worden afgegeven zonder kosten, drie maanden na mijn overlijden."

Postbus 7, 3900 AA Veenendaal

T (0318) 52 61 23

F (0318) 55 34 77

E info@stichtingschuilplaats.nl

I www.stichtingschuilplaats.nl

ING 1341400

Bestuur

Dhr. Drs. W.J. van Duijn (voorzitter),
Katwijk; Dhr. Drs. A. Terlouw
(penningmeester), Gouda; Dhr. R. Geluk,
Ermelo; Dhr. H. de Vries (secretaris),
Apeldoorn; Mevr. W.S. van Wetten
(algemeen adjunct), Nieuw-Beijerland